

1985, 18. září – Sdělení VONS č. 469 „Další trestní stíhání Stanislava Pitaše zastaveno“ o usnesení Okresního soudu v Náchodě (později zrušeném Krajským soudem v Hradci Králové) o zastavení trestního stíhání Stanislava Pitaše (původně obžalovaného z trestného činu výtržnictví) pro trestný čin ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele za konflikt s příslušníky SNB v roce 1984.¹

Senát Okresního soudu v Náchodě za předsednictví JUDr. Suchánka² zastavil v hlavním líčení konaném dne 7. srpna 1985 trestní stíhání v trestní věci proti Stanislavu Pitašovi. Okresní prokurátor obžaloval tohoto osmadvacetiletého stavebního dělníka z České Skalice, který je signatářem Charty 77, pro trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr. zákona. Měl se ho dopustit v únoru 1984 při konfliktu mezi návštěvníky předem povoleného koncertu v Hronově-Zbečníku a policií, která zde provedla zákrok.³ Stanislav Pitaš byl tehdy několik týdnů ve vazbě.⁴ Soud nyní řízení zastavil, neboť došel k závěru, že trest, k němuž stíhání může vést, je bez významu⁵ vedle trestu, který byl obžalovanému uložen dne 3. 7. 1985, kdy byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání osmi měsíců pro trestný čin hanobení republiky a jejího představitele. O tomto trestním stíhání a soudním řízení, v němž kromě Stanislava Pitaše byli stíháni a souzeni další mladí lidé z České Skalice, jsme již referovali ve sděleních č. 441, 453 a 461.⁶ Protože ani prokurátor ani obvinění nevyužili práva na odvolání, stal se rozsudek ze 3. 7. 1985 pravomocným. Protože ani usnesení ze 7. 8. 1985 o zastavení trestního stíhání nebylo napadeno stížností, nabylo i ono právní moci.⁷

K hlavnímu líčení dne 7. 8. se dostavilo osmnáct přátel Stanislava Pitaše. Předseda senátu si nechal předložit jejich občanské průkazy a vypsat z nich některé údaje. Stanislav Pitaš byl předveden z královéhradecké vazby. Nyní je již ve výkonu trestu v Plzni-Borech, kde pracuje na tzv. šatonech. Jeho osmiměsíční trest za snížení vážnosti presidenta republiky zhotovením koláže skončí

22. 12. 1985. Je ovšem otázka, zda tím v České Skalici skončí násilné zásahy státních orgánů proti mladým lidem, kteří mají odpor k úředně předepsanému stylu života a kultury.

Informace o Chartě 77, r. 8, 1985, č. 10, s. 8.

POZNÁMKY

- ¹ K případu viz dále sdělení VONS č. 481, dokument č. 484.
- ² Celým jménem Evžen Suchánek. Dalšími členy senátu byli soudci Josef Ducháč a Jaroslav Špelda. Viz protokol o hlavním líčení u Okresního soudu v Náchodě konaném 7. 8. 1985 uložený in: OS v Náchodě, soudní spis k případu Stanislava Pitaše, spis. zn. 1 T 328/85.
- ³ Koncert se konal 18. 2. 1984 v restauraci Maternice. Podle usnesení vyšetřovatele oddělení vyšetřování pro okresy Trutnov a Náchod Okresní prokuratury v Trutnově prom. právníka Bohumila Olšara z 19. 7. 1984 o zahájení trestního stíhání několika zatím přesně nezjištěných účastníků koncertu pro trestné činy útoku na veřejného činitele podle § 155, odst. 1a a § 156, odst. 2 tr. zák a výtržnictví podle § 202, odst. 1 tr. zák. došlo při zákroku příslušníků Okresní správy SNB Náchod proti zhruba devadesáti účastníkům koncertu k slovnímu i fyzickému napadení příslušníka VB nstržm. Miroslava Vaněčka. Nstržm. Vaněček měl utrpět lehká zranění. Týž den zahájil vyšetřovatel Bohumil Olšar trestní stíhání S. Pitaše, kterého obvinil z trestného činu výtržnictví podle § 202, odst. 1 tr. zák. a návodu k trestnému činu ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele podle § 10/1b k § 156a tr. zák., neboť „dne 18. 2. 1984 kolem 17.00 hodiny v restauraci Maternice v Hronově při zákroku příslušníků OS SNB Náchod proti nepovolenému shromáždění mládeže jako jeden z účastníků tohoto srazu po oznámení, aby se účastníci rozešli, nevhodnými výkřiky nabádal ostatní účastníky srazu, aby neuposlechli výzev příslušníků SNB, takže část jich setrvávala na svých místech“. Tamtéž.

K údajnému zranění nstržm. Vaněčka Stanislav Pitaš uvedl, že mu o něm nebylo nic známo a bylo pravděpodobně smyšlené. Policistův pes naopak pokousal jednoho z mladých návštěvníků koncertu, jehož jméno však Pitaš nezná. Je mu pouze známo, že tento mladík byl hospitalizován, nemocnici však předčasně opustil a bezprostředně po případu údajně odešel na vojnu. Viz rozhovor Jana Bárty se Stanislavem Pitašem, 10. 3. 2012.

Usnesením okresního prokurátora v Náchodě JUDr. Josefa Mervarta z 24. 6. 1985 byla Pitašova věc vyloučena k samostatnému projednání z trestního stíhání dalších účastníků koncertu (věc Dany Kučerové a spol.),

aby mohla být projednána současně s další trestní věcí S. Pitaše, proti němuž již byla vznesena 19. 6. 1985 obžaloba ze spáchání trestného činu hanobení republiky a jejího představitele podle § 103 tr. zák. (viz sdělení VONS č. 469, dokument č. 472). Téhož dne JUDr. Mervart Pitaše obžaloval z trestného činu výtržnictví podle § 202, odst. 1 tr. zák. OS v Náchodě, soudní spis k případu Stanislava Pitaše, spis. zn. 1 T 328/85.

⁴ Pitaš byl zadržen až v souvislosti s dalším trestným stíháním pro trestný čin hanobení republiky a jejího představitele 23. 4. 1985 a o dva dny později ho okresní prokurátor v Náchodě vzal do vazby. Dne 3. 7. 1985 byl odsouzen Okresním soudem v Náchodě k osmiměsíčnímu nepodmíněnému trestu odnětí svobody, 23. 7. 1985 byl dodán k výkonu trestu v NVÚ Plzeň-Bory. Viz sdělení VONS č. 441, dokument č. 444.

⁵ Pitašovo jednání bylo Okresním soudem v Náchodě klasifikováno jako trestný čin ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele podle § 156a tr. zák. V usnesení bylo k Pitašovu jednání uvedeno: „*Přítomní byli vyzváni k tomu, aby si připravili občanské průkazy ke kontrole a po provedení kontroly aby šel opustili. Značná část přítomných se shromáždila uprostřed sálu, téměř všichni uvedenou výzvu ignorovali a obžalovaný Pitaš, který byl mezi osobami uprostřed sálu, hlasitě na adresu přítomných příslušníků VB vykřikl ‚pusťte na nás psy, stejně jste si je přivedli‘. Na to byl obžalovaný Pitaš zkontrolován npor. VB Hudečkem a ze sálu okamžitě vyveden, při kontrole občanských průkazů žádné další nevhodné nebo arogantní výroky nepronášel, při vyvedení ze sálu nekladl odpor, tomuto zákroku se nebránil. Pronesení uvedeného výroku obžalovaným u ostatních vyvolalo umocnění záporné reakce k předčasnému ukončení [sic] zábavy tak, že ze strany přítomných byly pronášeny urážlivé a vulgární výroky na adresu přítomných příslušníků VB, to však už v době, kdy obžalovaný Pitaš byl ze sálu vyveden před budovu pohostinství.*

Za této důkazní situace dospěl soud k závěru, že počínání obžalovaného, obsah inkriminovaného výroku, není hrubou neslušností snižující vážnost a autoritu příslušníků VB při zákroku, když k zákroku bylo skutečně použito dvou služebních psů, z nichž jeden měl s psovodem určené místo za zadními dveřmi sálu a byl slyšet jeho štěkot. Výrok obžalovaného nebyl ani výhrůžkou, ani hrubou a vulgární urážkou, byl však výrokem, který podnítil ostatní přítomné k protiprávnímu jednání, pronášení urážek a nadávek na adresu přítomných příslušníků VB. Protiprávnost jednání obžalovaného tedy spočívá v tom, že za okolností ohrožujících veřejný pořádek neuposlechl výzvy veřejného činitele k zachování pořádku a výkon opatření veřejného činitele uvedeným výrokem mařil. Proto soud v jednání obžalovaného spatřuje na rozdíl od obžaloby trestný čin ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele podle § 156 a) tr. z.“ Na tento trestný čin se vztahovala amnestie prezidenta republiky z 8. 5. 1985 a vzhledem k tomu, že ke dni vyhlášení amnestie nebyl Pitaš soudně trestán, jeho trestní stíhání bylo zastaveno. Rozsudek je uložen in: OS v Náchodě, soudní spis k případu Stanislava Pitaše, spis. zn. 1 T 328/85.

Pitaš během soudního jednání inkriminovaný výrok popřel. Po poradě s advokátem požádal o výpovědi dalších svědků, účastníků koncertu, kteří se procesu účastnili. Senát však tento návrh zamítl a důkazní řízení ukončil. Viz protokol o hlavním líčení u Okresního soudu v Náchodě konaném 7. 8. 1985 uložený in: tamtéž.

- ⁶ Viz dokumenty č. 444, 456 a 464. K případu viz dále sdělení VONS č. 461, dokument č. 464.
- ⁷ Okresní prokurátor v Náchodě JUDr. Josef Mervart podal 22. 8. 1985 proti usnesení Okresního soudu v Náchodě odvolání. Senát Krajského soudu v Hradci Králové složený z předsedkyně JUDr. Soni Koubové a soudců JUDr. Rudolfa Foriho a JUDr. Pavla Vaněčka rozhodl 18. 9. 1985 v neveřejném hlasování o jeho zrušení a o vrácení věci prvoinstančnímu soudu k novému projednání. Toto usnesení bylo odůvodněno tím, že výrok obviněného „pusťte na nás psy, stejně jste si je přivedli“ byl hodnocen izolovaně bez ohledu na okolnosti a situaci, v níž byl pronesen. V jeho důsledku došlo údajně k hrubému slovnímu napadání příslušníků VB, a tedy ke spáchání trestného činu výtržnosti podle § 202 tr. zák. OS v Náchodě, soudní spis k případu Stanislava Pitaše, spis. zn. 1 T 328/85.